

Kütüphane Biliminin disipliner statüsü üzerine yapılan çalışmalar, kütüphane biliminin kuramsal temellerini belirlemeye çalışıyor.

Bu konuda çaba sarfedenlerden biri de Jesse Shera ve Margeret Egan.

Foundations of a Theory of Bibliography başlıklı makalede Egan ve Shera,

Ekonomi nasıl ki çeşitli malların üretimi, dağıtımı ve yararlanılmasını inceleyen kuramsal bir çerçeve olarak ortaya çıkmışsa, sosyal epistemoloji de **entelektüel ürünlerin üretimi, dağıtımı ve kullanımını** incelemek için kuramsal bir çerçeve olarak önerilebilir. (Egan & Shera, 1952, pp. 133–134).

Margaret Egan ve Jesse Shera, kütüphane biliminin epistemolojik temellerini formüle ederken bibliyografya, kütüphanecilik ve dokümantasyonla ilgili yeni ortaya çıkmakta olan fikirlerin **bütünleştirilmesi** gerektiğini düşünüyorlardı. Dolayısıyla bu çalışma alanı/disiplin disiplinlerarasıdır.

Shera kütüphane bilimi, dokümantasyon ve enformasyon biliminin birliğinden yana oldu. Temel ilkelerinden biri: bibliyografik düzenleme veya kontrol olup, ona göre ulusal veya uluslararası düzeyde enformasyonun düzenlenmesinin temelini oluşturmaktaydı.

Birey nasıl biliyor? Toplum nasıl biliyor?

Bilgi kolektif çabanın ürünüdür.

Egan ve Shera'ya göre **grafik iletişim**, aktörlerin anlık algı deneyiminin ötesindeki durumları bilmesini sağlayan yollara işaret eder; bibliyografya ile işaret ettikleri: bireylerin bilgilerinin koordine edilebildiği, entegre edilebildiği böylelikle toplumun bir bütün olarak aşkın bir şekilde bilmesinin yollarıdır. Bugün grafik iletişimin bu araçlarına doküman; bibliyografya araçları, kütüphaneler, indeksler ve bilgi erişim sistemleri gibi hizmetler diyoruz. Bunlar üretimleri, dağıtımları ve yararlanmaları entelektüel ürünler olup yeni disiplinin analiz nesnelere dir.

Fikirlerin, çizim, fotoğraf, slide, eskiz vb ile birleştirilmesinde kullanılan **görsel materyal**. Grafik/görsel temsil, fikir, kavram, mesaj ve tariflerin en güçlü iletişim biçimidir.

Yeni disiplinin sorgulama alanları

Bugün bizim “**enformasyon gereksinim analizi**” için onlar “durumsal analiz” terimini kullanmışlar. Enformasyon gereksinimlerinin temelinde insanların kendilerini içinde buldukları durumlar(yöneltiltikleri soruların bağlamı ve kapsamı) vardır. Onlara göre bu durumları sınıflamak için metodolojiler geliştirilmelidir.

Yine Egan ve Shera'nın “**bilgi biriminin analizi**” dediği bizim, bugün” **bilginin organizasyonu** ” dediğimiz şeydir. Burada dokümanları içeriğine göre sınıflayacak yöntemler geliştirilmeliydi. Egan ve Shera, bu tür analiz sonuçları yalnızca otomatik bilgi erişim sistemlerinin geliştirilmesi için değil, aynı zamanda dokümanların üretimi, dağıtımı ve kullanımı istatistiklerinin derlenmesi için de esas teşkil ettiğini söylüyordu. Yeni disiplini oluşturan üçüncü alan ise ölçüm yöntemlerinin uygulanacağı **bibliyometri** alanıydı.

ABD’de ve Birleşik Krallıkta kütüphaneciler mesleki örgütlerini kurdular; formal eğitime geçerek kütüphane okullarını açtılar; dergiler yayınlamaya başladılar; toplantılar düzenlediler. Ama kısa bir süre sonra gelişmenin odağı Brüksel’e kaydı. Burada tüm bilgi kaynaklarının düzenlenmesine ve onlara ulaşmada yeni yaklaşımlar ortaya koymak amaçlanıyordu. Çabalar başlangıçta hukuk alanı içindi; daha sonra tüm alanları kapsadı.

II.Dünya Savaşı sonrasında enformasyon patlaması ile karşı karşıya kalan bilim camiası 1948’de Londra’da Royal Society Scientific Information Conference’da ve 1958’de Washington’da International Conference on Scientific Information’da biraraya geldi. Bu toplantılar, kütüphane mesleğinin ve diğer kurumların dikkatlerinin “**bilimsel enformasyon**”a odaklanmasına yardımcı oldu. Bu noktada incelemenin odağı “enformasyon”a kaydı.

Shera ve Egan’ın sosyal epistemolojiyi genişlettikleri çalışmaları “foundations of a theory of bibliography” idi. burada yazarlar iletişim kuramının bir parçası olarak “grafik iletişim”i tartışıyorlardı. Shera bir ara sembolik etkileşimcilik terimini kullandı.

Biliş-Enformasyon İlişkisi

Beyin enformasyondan yoksun kaldığında bozulur.

Dil-Bilgi-Toplum İlişkisi

Bilgi ve dil özünde birbirinden ayrılamaz. Dilin kökeni toplumdur. Dil, bilginin iletilebilir biçimde sembolik yapılandırılmasıdır.

- Modern toplum, iletişim sistemi tarafından birbirine bağlanmış bir eylem ve düşünce ikiliğidir.
- Sosyal epistemoloji tüm toplumda iletilen düşüncenin üretimi, akışı, entegrasyonu, ve sosyal alanda tüketimi üzerine odaklanmalıdır.
- Sosyal epistemolojiden bilgiyle toplumsal faaliyet arasındaki etkileşimin yeni bir sentezi veya bu etkileşim hakkında yeni bir bilgi bütünü ortaya çıkmalıdır
- Sosyal epistemoloji kendi teorik bilgi birikimine sahip olmalıdır.
- Sosyal epistemoloji, disiplinlerarası olmalıdır, sosyoloji, antropoloji, linguistik, ekonomi, insanın sinir sisteminin fizyolojisi, matematik ve enformasyon kuramına dayanmalıdır.
- Sosyal epistemolojinin pratik sonuçlara sahip olması beklenebilir.
- Sosyal epistemolojinin en pratik uygulamalarından biri kütüphaneciliktir.
- Sosyal epistemoloji ve kütüphanecinin toplumdaki rolü arasında önemli bir yakınlık vardır.
- Kütüphanecilik epistemolojik temellere dayanır.
- Kütüphaneciliğin amacı insanlığın grafik kaydının sosyal faydasını maksimum verimlilik noktasına getirmektir.
- Kütüphaneci, insan ve onun grafik kayıtları arasındaki etkili bir arabulucudur
- İyi bir kütüphaneci işini iyi yapacaktır; eğer kayıtlı bilgiye erişim yolları üzerine gerçek bir uzmanlığa sahipse
- Kütüphanecinin bibliyografik ve bilgi sistemleri insanlığın kayıtlı bilgi kullanımına mümkün olduğunca yakın olacak şekilde yapılandırılmıştır. Kütüphaneci aynı zamanda iletişimini sağladığı bilgi ile de ilgilenmelidir.